

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 09.04.2021

Vår ref.: 21/20-2

Deres ref.: 21/1553-1

Høring – utkast til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer i perioden fra 1. januar til 30. juni som følge av covid-19-utbruddet.

Norges museumsforbund takker for muligheten til å levere høringsinnspill på utkastet til den nye kompensasjonsordningen. Vi er glade for at denne nå foreslås, ikke minst fordi vi i flere skriftlige innspill og i dialogmøtet med KUD høsten 2020 om stimuleringsordningen har understreket behovet for en videreføring av kompensasjonsordningen. Vi mente innretningen på stimuleringsordningen ikke ville treffe museene uten, eller under 60 %, offentlig støtte. Da den nye stimuleringsordningen ble lansert i mars og søknadsportalen til Kulturrådet ble åpnet, ble det svært tydelig at mange av museene som kunne vært aktuelle falt utenfor ordningen slik utlysningen og tolkningen av forskriften ble formulert. Vi håper denne gang vi slipper slike overraskelser når kompensasjonsordningen er ferdigstilt og lanseres.

I forkant av fremleggelsen av den nye museumsmeldingen kom imidlertid kulturminister Abid Q. Raja med nyheten om at de fleste av museene kompensasjonsordningen vil omfatte gis et tilleggstilskudd for 2021, i tråd med den økningen i driftstilskudd museene med over 60 % offentlig støtte fikk for 2021. Dette har Museumsforbundet selv foreslått som en løsning, og det ble ved lansering opplevd som svært gledelig av oss og de det gjaldt.

Noen utsatte museer ble dessverre ikke tatt med i denne ordningen. Det gjelder Nobels Fredssenter, Kon-Tiki Museet og Fram-museet, som alle er museer med stort innslag av utenlandske besøkende og som har vært stengt ned av smitteverntiltak siden november. De to sistnevnte har ikke statlig støtte gjennom Kulturdepartementet, og det gir kanskje en forklaring på hvorfor de ikke er tatt med., Den krevende situasjonen nedstenging og inntektstap fra november 2020 er dermed ekstra utfordrende for disse museene. Nobels Fredssenter får imidlertid driftsstøtte fra Kulturdepartementet, selv om deres tilskudd er knyttet til en annen budsjettpost enn de som ble omfattet av tilleggstilskuddet. Både Nobels Fredssenter og Kon-Tiki Museet har nedbemannet og permittert deler av staben for å begrense kostnadene i et forsøk på å klare seg gjennom krisen. Det er fra Museumsforbundets side uforklarlig at de ikke ble omfattet av

tilskuddet, men blir henvist til å søke om kompensasjon eller stimulering. Selv om det nå er lagt frem en gjenåpningsplan er det lite trolig at det vil bli snarlig åpning av kultursektoren og anledning til å få inntekter.

Kompensasjonsordningen vil også være aktuell å søke på for flere av museene under andre departementer enn Kulturdepartementet, som Lindesnes Fyrmuseum og Norsk Oljemuseum, mens universitetsmuseene- og sentrene underlagt Kunnskapsdepartementet faller utenfor også her.

Nærmere kommentarer til utkastet til ny kompensasjonsordning

I likhet med stimuleringsordningen er kompensasjonsordningen mer tilpasset arrangører av andre typer arrangementer som konserter og teater, enn på museenes daglige aktivitet med vanlig åpne museer med enkeltbesøk, skole- og DKS-opplegg, gruppebesøk, omvisninger og andre typer arrangementer. Museene holder også konserter og har ulike typer andre arrangementer, men de daglige aktivitetene og tilbudene organiseres på en annen måte enn hva som kan leses som en forutsetning i kompensasjonsordningene.

I høringsnotatet gis det imidlertid tydelige signaler om at kriteriene er uendret fra den tidligere ordningen og at de søkere som var kvalifisert i 2020 for ordningen, også vil være kvalifisert for ordningen som gjelder første halvår 2021. Museumsforbundet regner det derfor som selvsagt at museene kan søke på den nye ordningen når den blir klar for søknader, selv om den har en rekke formuleringer som ikke fanger opp museenes aktivitetsmønstre. Arrangementsbegrepet som brukes i ordningen er mer tilpasset konserter og festivaler enn museumsbesøk, men siden det omfattes regulære museumsbesøk i 2020 vil det etter vårt syn, måtte innbefatte dette også i 2021.

Det er gjort noen endringer i det nye utkastet som vi ønsker å kommentere.

§ 4 c stilles det et nytt krav om at man ikke skal være registrert i Frivillighetsregisteret. Det ekskluderte mange av museene uten og under 60 % offentlig støtte fra å søke. Flere museer, som i dag har en krevende økonomisk situasjon, har nå sett seg nødt til å gå ut av registeret. Noen ble til og med oppfordret av Kulturdepartementet om å melde seg inn i 2020.

§ 5 gjøres det rede for at ordningen endres fra å dekke tap av inntekter fra besøk, til å omfatte de uunngåelige økonomiske forpliktelsene knyttet til et realistisk planlagt kulturarrangement. Dette er en større endring i forutsetningene fra 2020, og rammer museene i Oslo og deler av Viken særlig hardt i og med at de har vært fratatt muligheten til å skaffe inntekter på grunn av lokale smitteverntiltak siden november.

For museene vil dette, slik vi tolker utkastet til forskrift, i praksis bety at lønnskostnader og *alle* de kostnader knyttet til regulær drift av museet ved en søknad om kompensasjon må beregnes som om de holder åpent som vanlig i tillegg til at de spesielle arrangementer man eventuelt måtte ha planlagt for våren tas med. For noen kan dette omfatte temporære utstillinger med innlån av kunst som gjennomføres som planlagt, påskearrangement osv., men for mange vil det være den daglige

aktiviteten med åpent museum og besøk av ulikt slag. Med 95 % dekning av disse vil disse museene trolig klare å holde seg flytende til de kan gjenåpne og motta publikum som normalt og få inntekter igjen. Vi håper fortsatt det vil bli mulig i løpet av de neste månedene, også i Oslo, selv om Regjeringens gjenåpningsplan og smittesituasjonen fortsatt er svært usikker.

Skiftet i innretningen for ordningen fra kompensasjon for tap av billettinntekter til kompensasjon for uunngåelige kostnader vil imidlertid kunne slå negativt ut for museer som underlegges den nasjonale avstandsgrensen på to meter da dette kravet vil begrense antallet besøkende og gi tap som ikke vil kunne dekkes gjennom den nye innretningen for ordningen.

De øvrige kravene i § 5 ser ut til å dekke museene, dersom man regner med at man anser planleggingen av vanlig museumsdrift også som planlegging av et arrangement for et publikum.

Det understrekes i § 5 (3) siste setning at dersom man har mottatt støtte fra stimuleringsordningen og tilbakebetalt denne, kan ikke støtte fra kompensasjonsordningen overstige støttebeløpet og ikke overstige beløpet som utbetales gjennom dette. Museumsforbundet forstår en grunnleggende tanke om at man ikke skal «shoppe» fra støtteordninger, men det er prinsipielt svært problematisk at ordningene ikke er lansert samtidig, slik at innretningene på ordningene er kjent når den første søknadsfristen for den ene går ut. Kulturdepartementet, og Kulturrådet som søknadsbehandler, må ta i betraktning at det her er institusjoner som er i til dels svært desperate situasjoner økonomisk og økende grad av desperasjon og frykt for konsekvensene av situasjonen. De søker derfor på alt som er mulig å søke på for å sikre seg noe kompensasjon. Formuleringen kan få uheldige og omfattende konsekvenser for noen sårbare museer og sikkert andre kulturaktører også.

Ta gjerne kontakt dersom det skulle være spørsmål til innspillet. Bodø, Stavanger, Bergen Bodø, Stavanger, Bergen Bodø, Stavanger, Bergen Bodø, Stavanger, Bergen

Med vennlig hilsen

Cecilie Øien
styreleder

Liv Ramskjær
generalsekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og oversendes uten signatur.

Kopi: Kulturrådet